Критичен поглед: Разтърсващи образи на умиращата Земя представя Юлиян Табаков

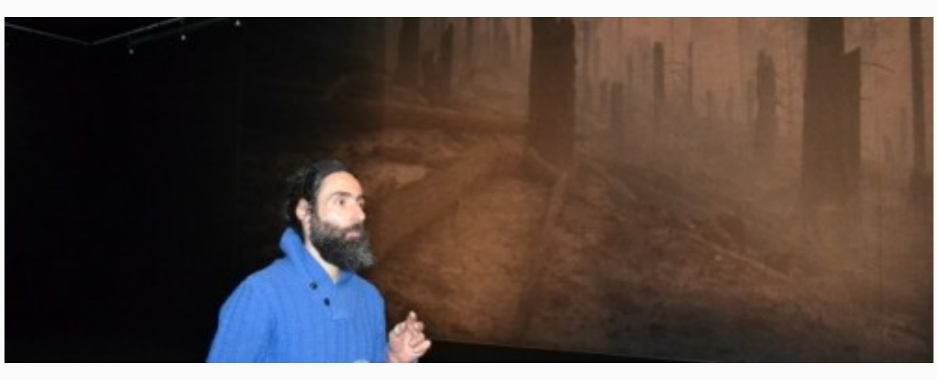

„С този проект искам да постигна у зрителя усещането, че присъства на живо в изобразените места, а не само в галерията: в горяща гора, в стаята на колекционер, в спалнята на луд, и да го доведа до убеждението, че това, което гледа на екрана на телевизора или си разцъква в телефона, е истина, а не просто изображение с кратка информация“, споделя визуалният артист Юлиян Табаков за изложбата си „Портрет на умиращ титан“ в столичната галерия „Райко Алексиев“.

„Нищо не може да заглуши тишината, която оставяме след себе си“ - из изложбата „Портрет на умиращ титан“ на Юлиян Табаков. *„През лятото на 2019 г. Земята гореше. Дивите пожари пламнаха из цялата планета на все по-невероятни места. Огънят достигаше дори и над северния полярен кръг, в Аляска, Сибир, Гренландия, а пожарите в Амазонка и Австралия унищожаваха цялата флора и фауна по пътя си. Това беше годината, в която наистина се запитах какво мога да направя аз като човешка единица за това глобално климатично бедствие, а и изобщо за климатичната криза в нейната цялост и дали дискутирането на климатичните проблеми, протестирането, критикуването на политическите лидери и подписването на петиции са достатъчно смислени и ефективни действия, които биха могли глобално и навременно да променят начина, по-който възприемаме и опазваме единствения ни дом – планетата Земя*“, пише авторът.

В своя нов проект - изложбата „Портрет на умиращ титан“ българският визуален артист Юлиян Табаков (youliantabakov.com) се концентрира именно върху тези жизненоважни теми и въпроси. Посредством неговото изкуство, обединяващо фотографии и триизмерни обекти, публиката има възможност да се запознае с резултата от климатичните проблеми и да проследи процеси в околната среда, които са следствие от човешката намеса.

Юлиян Табаков на креслото на ловеца - колекционер и зад неговата пушка

Визуалният и сценографски талант на Юлиян Табаков веднага проличава, когато човек влезе в изложбеното пространство на галерия „Райко Алексиев“. Нещо средно между театрален декор и инсталация, изложбата поглъща зрителя и го кара изцяло да се потопи в средата, която го заобикаля. Армия от черепи на животни и хора – едновременно страховити и красиви, които авторът е събирал с години, го посрещат отдясно. Част от тях са от колекцията на неговия дядо, който е бил лекар на първия български кораб, обиколил света. Отляво се намира тронът на ловеца, заобиколен от неговите трофеи, а до него е пушката му, чиято цев вместо в черепите сочи право в сърцето на зрителя.

Лазерният прицел /червената точка/ на пушката на ловеца сочи точно в сърцето на зрителя, когато застане на определено място

Отвъд завесата посетителят се озовава в още по-голямо, тъмно и внушително пространство. Монументалните фотографии на изгорели дървета ни напомнят за огромните и опустошителни пожари в различните точки на света през 2019 г., но всъщност авторът заснема кадрите на Витоша през 2012 г. Директно срещу посетителя се издигат три обелиска, които символизират метрополиса или съвременната гора от сгради. Те са вероятно и препратки към култовия филм на Стенли Кубрик „2001: Космическа одисея“ (1968 г.). Тези геометрични и неодушевени обекти от стиропор, съпоставени със снимките на органичните форми на умиращата гора, ни карат отново да се замислим кое е наистина по-важно за оцеляването на човечеството – цивилизацията, такава, каквато я познаваме или съхраняването на „умиращия Титан“, от който и ние сме част, за бъдещите поколения.

Музиката, текстовете и светлините също допринасят за усещането за сакралност и поетичност в инсталацията. Специално за откриването публиката беше помолена да изчака преди да бъде допусната зад завесата, но при влизането си в „отвъдното“ беше посрещната от нежната и меланхолична музика на плача на Дидона от арията „Когато ме полагат в земята“, част от операта „Дидона и Еней“ на Хенри Пърсел. Междувременно гигантските снимки на умиращите дървета бяха осветени от едва доловимата светлина на прожекторите. На зрителите бяха раздадени листа с части от текста на арията:

„Когато ме положат

в земята,

Нека моите грешки не създават

болка в гърдите ти;

Помни ме,

но ах!

Забрави съдбата ми.“ (превод на автора)

Юлиян Табаков

Във връзка с основната идея на многопластовата си изложба Юлиян Табаков сподели за „въпреки.com“: *„Не е хубаво да взимаш нещо чуждо за собствена облага и за сметка на друго лице, независимо дали лицето е човек, животно, дърво или елемент. Това е една голяма машина, в която не може да не вземеш нещо от някъде и то да не липсва някъде другаде. Ако взимаш нещо, то трябва наистина да ти е необходимо, а след това да го върнеш на мястото му.*“

В творчеството си Юлиян Табаков отделя специално внимание на тъмните страни на човека – неговите грешки, страхове, болка и уязвимост, но този фокус не е крайната цел на неговите артистични търсения. Чрез изложбата „Портрет на един умиращ титан“, артистът се стреми да ни припомни, че всички носим тъмнината в себе си, но и че всички сме взаимно свързани и затова е необходимо да се грижим един за друг, както и за живота, който ни заобикаля. И за Земята, която обитаваме заедно (необходимост, която беше болезнено напомняне през изминалата година). Само по този начин тъмнината би могла да се превърне в светлина, а от разрухата и смъртта да произлезе нов живот.

Диригентът и композитор Емил Табаков, баща на Юлиян, както и брат му, скулпторът Мартиан Табаков и майка им Буряна, са винаги за подкрепа при откриването на изложба или друга културна изява на някой от семейството

А в началото на изложбата има един текст, под който стои името на Мария Василева: “*Пожарището е място на паметта. Между живото и мъртвото. Между миналото и сегашното. Символ на следите, които оставяме. Тлеещото огнище е портрет на самите нас в опита да оцелеем сред руините, останали от собствените ни действия. Пушекът се стеле наоколо и се затяга като примка на гърлото. Колекционираме предмети, събираме ги в музеи, поставяме ги във витрини. Градим представата за себе си за бъдещите поколения. Но огледалният музей е именно това пожарище. Това, което виждаме в него, са само скелети на онова, което е било, на онова което е. Дали и на онова, което идва?”* Проектът за изложбата се реализира с финансовата подкрепа на Министерството на културата. ≈

Текст: Ния Табакова

Снимки: Стефан Джамбазов

P.S. „Портрет на умиращ титан“ е втори проект на Юлиян Табаков в галерия „Райко Алексиев“ в София след „Мигновения“ – изложбата с широкоформатни фотографии на Златина Тодева и Марий Росен, които предизвикаха размисъл за любовта между началото и края на живота. За тази изложба Юлиян Табаков беше казал в разговор за „въпреки.com“: „С голотата й показвам някак си човека, а не Мамето. Като се облече човек някак придобива, сега с фотоапарата, веднага започвам да те рамкирам в различни неща, както и с нея и с всеки друг, а като се съблече, тя е възрастен човек и говори по друг начин. Все едно снимка като тази, аз не я възприемам като Златина, а я възприемам като възрастен човек, старостта сама по себе си. Това много ми хареса, чисто артистично, защото идеята на тези снимки беше не да правя портрет на Златина Тодева, а да направя портрет на старостта”.

Юлиян Табаков е многопрофилен артист с богат международен опит. Завършва СХУ за приложни изкуства – София, специалност „Детски играчки“, сценография в НХА „Николай Павлович“, София и скулптура в ENS des Beaux-Arts в Париж. Следва „Изкуство и дизайн“ в Central Saint Martins College в Лондон. Работи като сценограф и режисьор в Швеция, България, Литва, Швейцария, Германия, Русия и др. Носител е на редица награди и отличия в България и в чужбина, сред които: трета награда за мода „Smirnoff“ (1998), отличие „Златен Век“ за принос в развитието на българската култура (2011) и наградата „Стивън Доханос“ от „Обществото на Илюстраторите“, част от „Музея на илюстрацията“, Ню Йорк (2016 и 2018). Известен е с първия си документален филм „Цветанка“ (2012), който разказва историята на неговата баба, преживяла трите режима: монархия, социализъм и демокрация. Филмът е представен на 25 фестивала и получава 13 международни награди, а през 2013 г. е част от официалната програма на „Седмица на документалното кино“ в MoMA – Ню Йорк.

Рубриката е подкрепена от Национален фонд “Култура”

ОЧАКВАЙТЕ

НА КОНЦИ. 1968. ЕДНА ДЕЙСТВИТЕЛНА ИСТОРИЯ
681 1981
НАЦИОНАЛЕН ДАРИТЕЛСКИ ФОНД „13 ВЕКА БЪЛГАРИЯ“

artSofia
>
Галерии, изложби, събития
Sofia Art Galleries

"Въпреки.com" е носител на Националната награда "Хр. Г. Данов" за 2015 г.
Споделяне
REBLOG
Sign up for Tumblr
Discover more blogs like this one.
Sign up Log in